

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної
конференції

**“Місцеве самоврядування
в Україні та світі: теорія і
практика”**

**5 листопада 2025 року
м. Полтава**

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (м. КИЇВ)
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ПОЛТАВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛЕСТЕРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ЛЕСТЕР, ВЕЛИКА БРИТАНІЯ)
ОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ОПОЛЕ, ПОЛЬЩА)
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ІНСТИТУТ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ
БЕЗПЕКИ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ІНСТИТУТ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ГУМАНІТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
ЗАХІДНОПОМОРСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАСА РОМЕРИСА (MRU) (м. ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (м. ПРАГА, ЧЕХІЯ)
ФАТЕР АКАДЕМІЯ ІНДІЇ (FAI) (ОКРУГ КАНЬЯКУМАРІ, ШТАТ ТАМІЛ-НАДУ, ІНДІЯ)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКО,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ», КИЄВО-
МОГИЛЯНСЬКА ШКОЛА ВРЯДУВАННЯ ІМЕНІ АНДРІЯ МЕЛЕШЕВИЧА
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І
ГАЗУ, ІНСТИТУТ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕРНОПОЛЯ

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»

5 листопада 2025 року

м. Полтава, Україна

ISBN 978-617-8466-52-7

УДК 35.07/08 (1-21) (477)

M65

Редакційна колегія:

Медвідь В.Ю. – завідувач кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету, д. е. н., професор;

Лозинська Т.М. – професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету, д. н. держ. упр., професор;

Дорофєєв О.В. – професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету, д. е. н., професор.

M65 *Місцеве самоврядування в Україні та світі: теорія та практика* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 5 листопада 2025 року / за заг. ред. В.Ю. Медвідь, Т.М. Лозинської, О.В. Дорофєєва. Полтава : ПДАУ, 2025. 268 с.

У матеріалах конференції висвітлені результати наукових досліджень з актуальних проблем місцевого самоврядування і пошуку шляхів їх розв'язання за тематичними напрямками: «Правове забезпечення місцевого самоврядування», «Управління соціально-економічним розвитком територіальних громад», «Місцеві бюджети та публічні фінанси», «Політичні аспекти функціонування самоврядної влади», «Аграрна політика і місцеве самоврядування», «Місцеве самоврядування в умовах воєнного стану та сталого відновлення», «Інформатизація управлінських процесів», «Практики місцевого самоврядування в зарубіжних країнах», «Просторове планування територій територіальних громад», «Економічні засади функціонування суб'єктів господарювання територіальних громад та місцевої економіки».

Для наукових, науково-педагогічних працівників, аспірантів, теоретиків і практиків публічного управління та адміністрування, представників органів влади, громадських діячів України, а також усіх, хто досліджує питання трансформації управління місцевим розвитком в умовах децентралізації влади.

Матеріали конференції друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Полтавський державний
аграрний університет, 2025

Організаційний комітет конференції:

Голова організаційного комітету:

Галич Олександр Анатолійович – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавського державного аграрного університету, професор кафедри публічного управління та адміністрування

Члени організаційного комітету:

Медвідь Вікторія Юрївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету;

Лозинська Тамара Миколаївна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету;

Дорофєєв Олександр Вікторович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету;

Тошек Бартломей Г. – доктор економічних наук, професор, професор Інституту політології та досліджень у галузі безпеки Щецинського університету (м. Щецин, Польща).

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

<i>Гамалюк Богдан Михайлович, Лис Андрій Богданович</i>	
Еволюція концепції верховенства права в умовах воєнного стану	11
<i>Кантока Тетяна Миколаївна</i>	
Механізм захисту прав людини в системі публічного управління	13
<i>Ковальська Тетяна Андріївна, Поночовна Олена Володимирівна</i>	
Правове забезпечення участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування	16
<i>Лопушинський Іван Петрович, Білоцький Олександр Вікторович</i>	
Безперервність роботи місцевої влади: підтвердження її легітимності в умовах російсько-української війни	20
<i>Сьомич Микола Іванович, Христенко Кирило Ігорович</i>	
Правове забезпечення трудової діяльності керівників органів місцевого самоврядування	25
<i>Tatarenko Viktoriia</i>	
Local government in canada: legal aspects	27

СЕКЦІЯ 2. УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

<i>Барчук Володимир Олексійович</i>	
Соціальне підприємництво у забезпеченні сталого розвитку територіальних громад	31
<i>Браїлко Тетяна Олександрівна, Чайка Лідія Іванівна</i>	
Заклади охорони здоров'я та реалізація ветеранської політики в громадах: питання комунікації	34
<i>Бритауценко Антон Володимирович, Зірка Катерина Вікторівна</i>	
Роль лідера територіальної громади у розвитку туризму на місцевому рівні	36
<i>Кириченко Валентина Миколаївна, Дегтярьова Ія Олександрівна</i>	
Методологічні підходи до визначення базових ідей для портфелю проєктів (на прикладі сфери громадського здоров'я)	38
<i>Коськін Георгій Володимирович, Кравців Інна Сергіївна</i>	
Контрольна функція громадянського суспільства	41
<i>Материнко Володимир Олександрович</i>	
Екосистема стимулювання економічного розвитку територій	44
<i>Матлак Тетяна Олександрівна, Поночовна Олена Володимирівна</i>	
Механізми соціально-економічного управління територіальними громадами в сучасному інституційному середовищі	48
<i>Мац Оксана Василівна</i>	
Проблеми і ризики реалізації стратегічних рішень закладів охорони здоров'я України в умовах сьогодення	50

Паланиця Микола Миколайович

Феномен сталого економічного розвитку Вінницької громади в контексті взаємодії влади і бізнесу 53

Пасемко Галина Павлівна, Таран Оксана Миколаївна

Технологія розробки стратегії розвитку територій Харківської області 56

Поступна Олена Вікторівна, Недільська Вікторія Едуардівна

Вплив «ДІЯ.СІТУ» на людський капітал територіальних громад: управлінські механізми мінімізації ризиків та забезпечення збалансованого регіонального розвитку 60

Сагачко Юлія Миколаївна, Клинушкова Марія Георгіївна

Роль ефективного адміністративного менеджменту у підвищенні прозорості та результативності управління земельними ресурсами в громадах 64

Сердюк Ольга Іванівна, Дем'яненко Наталія Василівна, Зінченко Софія Олегівна

Удосконалення взаємодії Опішнянської селищної ради та бізнесу 67

Сердюк Ольга Іванівна, Нос Вікторія Вікторівна

Розроблення комунікаційної стратегії в організаціях публічної сфери 71

Сердюк Ольга Іванівна, Сороченко Михайло Михайлович

Розвиток молодіжної політики як шлях до відкритості діяльності органу місцевого самоврядування 75

Сокольська Тетяна Вікторівна

Роль лідера у формування ефективної публічної політики сталого розвитку громад 78

Тимоха Анатолій Денисович

Вдосконалення механізмів взаємодії органів публічного управління та місцевого самоврядування у розвитку дорожнього господарства 81

Центило Костянтин Леонідович

Особливості сучасних моделей сільського розвитку 84

Щетиніна Тетяна Олексіївна, Кузьменко Юлія Владиславівна

Мотивація праці посадових осіб органів публічної влади: фактори впливу 87

СЕКЦІЯ 3. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ

Gavkalova Nataliia, Kunitsyn Oleh

Designing financial resilience framework for post-war reconstruction in ukrainian territorial communities 90

Гудзь Олена Євгенівна

Public finances: new esg guidelines for post-war regional recovery 92

Пташник Світлана Андріївна

Інноваційні підходи до управління фінансами територіальних громад 95

СЕКЦІЯ 4. ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ САМОВРЯДНОЇ ВЛАДИ

Денисюк Ольга Володимирівна

Імідж держави як інструмент політичного управління та розвитку
самоврядної влади 99

Загурський Олександр Богданович

Децентралізація як багатоаспектний феномен: концептуальний аналіз 102

Лозинська Тамара Миколаївна

Місьцеве самоврядування як елемент політичної системи 105

Філіппова Вікторія Дмитрівна

Публічна політика стійкості: місьцеве врядування в умовах криз і
відновлення 108

Shukuralieva Nartsiss

Tożsamość i lojalność w cieniu wojny: kazachowie wobec rosyjskiej inwazji na
Ukrainę 111

СЕКЦІЯ 5. АГРАРНА ПОЛІТИКА І МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Гроссул Дмитро Олегович

Заходи державної політики підтримки агропродовольчої сфери у
контексті забезпечення сільського розвитку 113

Шинькович Андрій Васильович

Продовольча безпека в фокусі уваги системи місцевого самоврядування 116

Шмонденко Сергій Павлович, Кочур Владислава Сергіївна

Цифрова трансформація управління земельними ресурсами
територіальних громад: Державний аграрний реєстр та ГІС як інструменти
фіскальної спроможності та прозорості 119

СЕКЦІЯ 6. МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Бевз Сергій Васильович

Інтеграція відновлювальних джерел енергії у місцеві стратегії
відновлення та стійкості 123

Бистрицький Дмитро Олександрович

Антикорупційні механізми в системі місцевого самоврядування України:
проблеми та перспективи 126

Білоус Олег Михайлович, Мельничук Василь Іванович

Форми громадського контролю як інструмент забезпечення прозорості
публічного управління 129

Бойнік Андрій Анатолійович

Дивіденд здоров'я: масовий спорт та спортивний репутаційний токен (srt)
як стратегічна інвестиція у стійкість та післявоєнну відбудову України ... 132

<i>Галич Олександр Анатолійович</i>	
Формування полтавським державним аграрним університетом та територіальними громадами синергії соціального розвитку	136
<i>Горбаль Володимир Васильович, Баран Марія Петрівна</i>	
Зміна ролі лідера місцевого самоврядування: результати опитування територіальних громад Івано-франківського району Івано-франківської області	140
<i>Гордієнко Олександра Романівна</i>	
Фактчекінг в роботі публічного службовця	143
<i>Демченко Володимир Миколайович</i>	
Урахування соціолінгвістичних знань у місцевому самоврядуванні	146
<i>Дзвінчук Дмитро Іванович, Боринський Тарас Миколайович</i>	
Впровадження дизайн-мислення у сферу управління територіальними громадами як чинник підвищення ефективності роботи органів місцевого самоврядування	149
<i>Дорофєєв Олександр Вікторович, Дорогань Андрій Сергійович, Доля Валерій Віталійович</i>	
Державне стимулювання розвитку підприємництва у повоєнний період ...	152
<i>Лазебна Ірина Василівна, Пономаренко Юрій Вячеславович</i>	
Роль інститутів громадянського суспільства у відбудові місцевих громад після війни	155
<i>Лещенко Андрій Вікторович</i>	
Подолання корупції у сучасній системі місцевого самоврядування України в умовах воєнного стану та сталого відновлення	158
<i>Лозинська Тамара Миколаївна, Мазничко Катерина Вікторівна</i>	
Роль органів місцевого самоврядування у відновленні та розвитку територіальних громад під час і після закінчення дії воєнного стану	161
<i>Луханін Володимир Володимирович, Попов Сергій Афанасійович, Мануїлова Катерина Віталіївна</i>	
Значення військової адміністрації у контексті децентралізації та воєнного стану	164
<i>Махінова Вероніка Андріївна</i>	
Ознаки токсичної культури праці в публічній сфері	168
<i>Мерзлюк Людмила Володимирівна</i>	
Місьцеве самоврядування в умовах воєнного стану та сталого відновлення	170
<i>Панасюк Вікторія Іллівна, Поліщук Світлана Петрівна</i>	
Механізми стратегічного управління розвитком територіальних громад в умовах воєнного стану	173
<i>Панасюк Євген Іванович</i>	
Тімбілдінг як метод управління персоналом в органах місцевого самоврядування в умовах воєнного стану	177
<i>Романов Дмитро Володимирович</i>	
Взаємодія військових адміністрацій населених пунктів з органами місцевого самоврядування у період воєнного стану	180

<i>Свинаренко Наталія Олександрівна</i>	
Про перейменування географічних назв на Харківщині як частина процесу декомунізації: регіональні аспекти	183
<i>Сень Олександр Васильович</i>	
Деякі аспекти стратегій громад в період війни і післявоєнного відновлення	186
<i>Шупта Ірина Миколаївна, Туз Віктор Вікторович</i>	
Довіра до органів влади в умовах війни в Україні	190

СЕКЦІЯ 7. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

<i>Гутник Анастасія Юрійвна</i>	
Цифрова трансформація публічної політики в Україні як вектор модернізації державного управління	193
<i>Євсюкова Оксана Володимирівна, Кисельов Микита Сергійович</i>	
Електронна взаємодія держави і громадян як індикатор цифрової зрілості публічного управління	197
<i>Краля Вікторія Григорівна</i>	
Впровадження електронного урядування у територіальних громадах України: проблеми, бар'єри та шляхи їх подолання	200
<i>Пасемко Галина Павлівна</i>	
Роль держави в забезпеченні охорони інтелектуальної власності	203
<i>Петренко Тетяна Сергіївна, Поночовна Олена Володимирівна</i>	
Інформатизація управлінських процесів у системі місцевого самоврядування	207
<i>Поступна Олена Вікторівна, Григораши Владислав Олександрович</i>	
Забезпечення сталості соціальних проєктів через інформатизацію: роль відкритої онлайн-платформи у довгостроковому управлінні результатами	210
<i>Саміляк Артем Анатолійович</i>	
Еволюція моделей державного регулювання CBDC: можливості для децентралізації фінансового управління в Україні (на прикладі е-гривні)	214

СЕКЦІЯ 8. ПРАКТИКИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

<i>Базиченко Вікторія Вікторівна</i>	
Практика місцевого самоврядування Німеччини: досвід для України	217
<i>Burunova Olena</i>	
Rola samorządu terytorialnego w rozwoju publicznych uczelni wyższych w regionie - na przykładzie gminy miasta Częstochowa (Polska)	220
<i>Гуторова Олена Олександрівна, Фігура Андрій Олегович</i>	
Зарубіжний досвід управління соціально-економічним розвитком сільських територій та можливості його адаптації в Україні	224
<i>Hyrenko Oleg, Dmytrenko Serhii, Protas Rostyslav</i>	
Application of innovative management technologies in the activities of public authorities: the experience of EU countries	227

<i>Косаревич Назар Богданович</i>	
Моделі державного управління бюджетами базового рівня у розвинутих країнах	229
<i>Рущенко Євген Васильович</i>	
Досвід публічного управління і місцевого самоврядування у сфері туризму в країнах Східної Європи і Балкан у повоєнний період	233
<i>Сердюк Ольга Іванівна, Туль Світлана Іванівна</i>	
Стратегічне управління публічними інвестиціями: досвід Польщі та України	235
<i>Устїнов Євгеній Олегович</i>	
Етика публічного службовця у Франції	238
<i>Чернякова Ольга Русланівна</i>	
Місьцеве самоврядування та іноземний досвід децентралізації : гендерний вимір та участь у прийнятті рішень	241
<i>Янченко Мирослав Дмитрович</i>	
Естонський досвід розвитку місцевого самоврядування	246

СЕКЦІЯ 9. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

<i>Арбузова Тетяна Василівна</i>	
Післявоєнна регіональна політика: формування «нової мапи» розвитку України	250
<i>Гуторова Олена Олександрівна</i>	
Європейський досвід просторового планування на місцевому рівні	253
<i>Поступна Олена Вікторівна</i>	
Управління ризиками та стійкість територій у контексті просторового планування: формування адаптивних моделей для повоєнного відновлення та розвитку	256

СЕКЦІЯ 10. ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТА МІСЦЕВОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Гуторов Олександр Іванович</i>	
Грантові та інвестиційні механізми підтримки аграрних проєктів: переваги, можливості та ризики	261
<i>Курносенко Лариса Володимирівна, Русаков Віталій Вікторович</i>	
Економічна взаємодія органів місцевого самоврядування з приватними медичними закладами в умовах післявоєнного відновлення	264

СЕКЦІЯ 3. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ

Nataliia Gavkalova,

*Doctor of Economic Sciences, Professor, Head
of Public Administration and Economic Policy*

Department of the Simon Kuznets Kharkiv

National University of Economics

Kharkiv, Ukraine

Oleh Kunitsyn,

*PhD student of the Department of Public
Administration and Economic Policy of the*

Simon Kuznets Kharkiv National

University of Economics

Kharkiv, Ukraine

DESIGNING FINANCIAL RESILIENCE FRAMEWORK FOR POST-WAR RECONSTRUCTION IN UKRAINIAN TERRITORIAL COMMUNITIES

The full-scale invasion of Ukraine by the Russia has profoundly affected the financial architecture and local governance systems. Territorial communities, as the foundation of the decentralization reform, have become central actors in managing fiscal, social and administrative challenges in the context of wartime uncertainty. The need to maintain vital public services and ensure budgetary sustainability under severe financial stress underscores the importance of developing a coherent conceptual framework for financial resilience that can be flexibly applied across different local contexts.

The war has significantly disrupted the functioning of Ukraine's local finances: revenue sources have declined due to shrinking economic activity and population displacement, while expenditure responsibilities have increased in response to humanitarian and defense needs [1]. In these circumstances, the resilience of territorial communities is not limited to financial stability, but also encompasses the capacity to adapt, reorganize and recover in a dynamic and unpredictable environment.

The conceptual framework proposed in the study integrates economic, social, institutional and technological factors as interrelated dimensions of adaptive governance. It provides a systemic approach that helps local authorities diagnose vulnerabilities, design context-specific strategies and assess progress toward financial resilience. The economic dimension reflects the ability of local governments to generate and manage financial resources under stress. It includes the diversification of revenue sources, efficiency of local taxation and attractiveness to investors and entrepreneurs. Empirical evidence from the studied communities demonstrates that resilience depends on the capacity to balance own and transferred revenues, optimize expenditures and stimulate local business recovery. Sustainable economic resilience also relies on productive cooperation between local authorities and SMEs, targeted grant management and fiscal innovation to reduce dependence on central transfers [2].

The social dimension addresses human capital, civic engagement and the capacity of communities to maintain social cohesion during crisis. Demographic imbalances and migration flows have increased pressure on local budgets, especially in host communities that accommodate internally displaced persons. Successful examples show that financial resilience improves where communities invest in employment programs, education and social support. The open-budget platforms and participatory governance mechanisms have strengthened transparency and trust between citizens and local authorities [3]. Social capital, thus, becomes a fiscal stabilizer that complements economic recovery. The institutional dimension focuses on the quality of governance, adaptability of decision-making and inter-institutional coordination. Decentralization has transferred significant fiscal and administrative powers to local levels, but wartime conditions have also required temporary re-centralization of resources. Communities, demonstrating strong institutional resilience, combine efficient crisis management with inclusive governance, using flexible budgetary procedures, digital monitoring and inter-municipal cooperation [4]. Institutional strength is closely linked to leadership capacity, transparent communication and effective coordination with regional and national authorities. The technological dimension captures the role of digital transformation and innovation in enhancing public financial management. E-governance contribute to transparency, accountability and service continuity even under emergency conditions. The implementation of e-budgeting platforms allows communities to monitor expenditures, engage citizens in fiscal decisions and optimize resource allocation. Previous researches highlight that digital tools not only streamline financial operations but also support social inclusion and circular economy principles, making technology a driver of sustainable recovery [5].

The proposed conceptual framework is structured as an adaptive management cycle integrating analytical, operational and evaluative components. At its initial stage, the framework emphasizes diagnostic assessment through the identification of economic, social, institutional and technological indicators of resilience. Implementation relies on flexible budgeting, partnership with private and international actors and the use of digital systems for monitoring. The next stage involves the formulation of strategies that combine fiscal instruments with social and institutional mechanisms. Implementation relies on flexible budgeting, partnership with private and international actors and the use of digital systems for monitoring. Finally, the feedback loop enables dynamic adjustment of policies through continuous data analysis, ensuring that communities remain adaptive to evolving threats and opportunities. This cyclical model functions as a roadmap for designing context-sensitive financial strategies applicable during wartime and in post-war reconstruction phases.

The findings indicate that financial resilience is not merely the result of financial capacity, but a systemic property that emerges from the interaction between governance, society and technology. The proposed framework offers both theoretical and practical contributions: it bridges conceptual gaps in the understanding of financial resilience and provides local governments with a diagnostic and operational tool for adaptive financial management. The designed conceptual framework enables a more comprehensive understanding of financial resilience under wartime conditions. It allows policymakers to prioritize strategic interventions and coordinate recovery

efforts across multiple governance levels. Future research should focus on empirical validation of the model, development of measurable resilience indicators and analysis of best practices in international and Ukrainian communities. Such an approach will strengthen Ukraine's post-war recovery, improve fiscal autonomy and ensure long-term stability of its territorial governance system.

References:

1. Dovzhenko, V. A., Pershko, L. O., & Sus, Yu. Yu. (2024). Planning financial resources of territorial communities under martial law and post-war recovery of Ukraine. *Problemy Suchasnykh Transformatsii*, (13). DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-13-02-02>
2. Bohdan, T., & Jovanović, B. (2023). Public expenditure and tax policy for the post-war reconstruction of Ukraine. The Vienna Institute for International Economic Studies. URL: <https://wiiw.ac.at/public-expenditure-and-tax-policy-for-the-post-war-reconstruction-of-ukraine-dlp-6573.pdf> (дата звернення: 02.11.2025).
3. Podzizei, O., & Korobchuk, T. (2023). Financial support for restoring competitiveness of territorial communities in Ukraine. *Ekonomika ta Suspilstvo*, (48). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-11>
4. Kunitsyn, O. M., & Melnyk, V. I. (2025). Theoretical principles of determining the financial resilience of territorial communities of Ukraine. *Successes and Achievements in Science*, 4(14), 270-280. DOI: 10.52058/3041-1254-2025-4(14)-270-280.
5. Gavkalova, N., & Kunitsyn, O. (2025). Synergy of e-governance and circular economy: UK best practices as innovations for Ukrainian post-war recovery. *Proceedings of the XXV International Scientific Congress, Kharkiv*, 23-26.

Олена Євгенівна Гудзь,
*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансових ринків та технологій
Державного податкового університету
м. Ірпінь, Україна*

PUBLIC FINANCES: NEW ESG GUIDELINES FOR POST-WAR REGIONAL RECOVERY

The identification and integration of ESG (Environmental, Social, Governance) principles into Ukraine's public finance system for post-war regional reconstruction is not merely desirable – it is imperative. This necessity stems from the need to avoid repeating past mistakes, as reconstruction efforts that neglect environmental and social factors risk perpetuating ecological degradation, social inequality, and other systemic issues that hindered regional development prior to the war.

The importance of sustainable development and ESG-aligned public finance has been emphasized by numerous scholars. Notable contributions can be found in the works of T. Busch, A. Bassen, O. Vovchenko, O. Halych, J. Gambetta, O. Dorofyeyev,